

KØBENHAVNS UNIVERSITET
INSTITUT FOR TVÆRKULTURELLE OG REGIONALE STUDIER

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Vurdering af BA-uddannelserne i teologi ved Necmettin Erbakan University og Erciyes University

8. SEPTEMBER 2021

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har den 30. august 2021 anmodet Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Det Humanistiske Fakultet om en udtalelse vedrørende BA-uddannelserne i teologi ved henholdsvis Necmettin Erbakan University og Erciyes University i Tyrkiet, i forbindelse med en afklaring af om uddannelserne lever op til rammerne for, at studerende kan læse der med ret til SU.

KAREN BLIXENS PLADS 8
KØBENHAVN S

TLF 35324389
DIR 21328285

Anmodningen angår (1) en gennemgang af uddannelserne med udgangspunkt i uddannelsernes formål, fagplan mv., og (2) en vurdering af overensstemmelse med de akademiske og videnskabelige standarder. I denne sammenhæng, at undervisningen skal være baseret på fri forskning; at teologiske tekster behandles uden hensyn til teologisk ståsted; at undervisningen ikke inkluderer væsentlige elementer af forkyndende eller agiterende art og endeligt om uddannelsen har til formål at fremme et bestemt politisk eller religiøst standpunkt, ved f.eks. at stille konfessionelle eller politiske krav til studerende eller til videnskabeligt personale.

hvithamar@hum.ku.dk
www.tors.ku.dk

1. Gennemgang af uddannelserne

BA Divinity ved Necmettin Erbakan University

Formål

Det teologiske fakultet, som driver uddannelsen, skriver, at de primært sigter imod at uddanne lærere i religion og etik målrettet imod sekundær uddannelse under uddannelsesministeriet, og at de studerende skal aflægge en pædagogisk eksamen. Derudover kan deres dimittender arbejde i

forskellige stillinger under direktoratet for religiøse affærer (Diyanet). I lyset af fakultetets historik synes læreruddannelsen at være mere central i fakultetets selvforståelse.

Uddannelsen arbejder med en række klare, faglige mål på tværs af hhv. viden, evner og kompetencer, som afspejler Bologna-processens opdeling. Viden forstås som grundlæggende viden om den teologiske begrebsverden og faktisk viden om forskellige religioner. Færdigheder opdeles i færdighed til at bruge de indlærte begreber, færdigheder til at anvende den opnåede viden til videnskabelige undersøgelser samt færdigheder til, gennem den opnåede viden og metodiske kundskab at formidle skriftligt og mundtligt. Endelig forstås kompetencer som det at kunne arbejde selvstændigt, ansvarsbevidst og kritisk, at kunne tage læring til sig, at have kommunikative og socialt-faglige færdigheder samt at have områdespecifikke kompetencer.¹

Fagplan

Fagplanerne for uddannelsen er ikke tilgængelig på hjemmesider, men fagene, deres vægtning og deres progression fremgår til en vis grad. Her er det som med Erciyes University tydeligt, at der både er praktisk-teologiske kernefag, som er professionsorienterede (f.eks. klassisk litteratur, fortolkningslære, koranlære), men at der også indgår moduler i moderne arabisk sprog, religionsfilosofi (sat i modsætning til islamisk filosofi), sociologi, systematisk teologi, psykologi, m.m.

BA Theology ved Erciyes University

Formål

I programprofilen oplyser universitetet, at det er nationale og internationale forskere ("scholars"), der underviser i forståelse og fortolkning af kilderne med en videnskabelig tilgang, og med blik for samfund, menneskehed igennem videnskabelige studier og aktiviteter, som skal sikre dimittenderne viden og færdigheder. I profilen nævnes intet om konfessionalitet eller politiske krav, men der lægges vægt på kundskaber og viden.

Uddannelsen arbejder didaktisk med læringsmål (Key Learning Outcomes), som gengives på engelsk. Det er de 'islamiske videnskaber', der er centrale

¹ Se yderligere om kvalifikationer i teologi på de videregående uddannelser, <https://www.erbakan.edu.tr/ilahiyat/sayfa/11521>

for de elementære læringsmål, men dette fortsættes og løfter sig til at inkludere sprog, filosofi og religionsvidenskab, historie, m.m. I læringsmålene lægges vægt på, ”an objective, critical and comprehensive approach towards the contemporary developments and issues” (Key Learning Outcome 8), “scientific methods and research technics” (Key Learning Outcome 10), “understand and interpret the multiple relations between the trivium and society.” (Key Learning Outcome 11).

Uddannelsen er klart professionsorienteret til undervisning og et praktisk teologisk virke. Der lægges vægt både på teoretiske og praktiske færdigheder (f.eks. outcome 15 “theoretical and practical proficiency in properly reciting (*telawah*), understanding and teaching the Holy Quran.”) og på en bredere profession, (f.eks. key learning outcome 13, “proficiency to do the task required in the field of religious services, religious education and training”). Læringsmål vægtes med mellem 1-5 stjerner. Her er “to apply scientific methods and research technics” vægtes med 5 stjerner og “proficiency to do the task required in the field of religious services, religious education and training” er vægtes med 1 stjerne.

Fagplan

På tværs af 8 semestre undervises der i en række obligatoriske fag og valgfag. Det mest praktisk og konfessionelt-specifikke emne er ”Koran-recitation og udtale”. Det følger den studerende gennem alle 8 semestre og vægtes samlet med ca. 30 ECTS, samlet set. Derudover er der specifikke kurser om Muhammeds biografi, fortolkningslitteratur, den kanoniske og traditionelle litteratur, islamisk ret m.v., i alt ca. 90 ECTS point. Sprog (arabisk og fremmedsprog) og litteratur, m.v., fylder ca. 30 ECTS point. Historie, og samfundslitteratur fylder 45 point. Religionssociologi, -etik, -filosofi og -psykologi, samt logik, kunst og musik udgør ca. 45 ECTS point. De mest ’moderne’, videnskabeligt-kritiske og forskningsorienterede fag fremgår som valgfag, der er tilgængelige på hvert semester. Der indgår formative ‘midterm exams’ og en summativ ’final exam’ som begge tæller.

2. Vurdering jf. spm om fri forskning, adgang til uddannelserne, krav om politik eller konfession.

a. Fri forskning

Man kan på begge universiteters hjemmeside se proceduren for ansættelse af videnskabeligt personale. Ansættelsen går gennem flere led og

forskningskomitéer. Det fremgår, at undervisningen og forskningen ledes af faggrupper, professorer og dekanat, der selv er anerkendte forskere.²

SIDE 4 AF 5

De studerende får adgang til uddannelserne ved et bestemt pointsystem, som kan opnås gennem de fælles statslige universitetsprøver, der tilrettelægges én gang om året i hele landet. Universiteterne viser på deres hjemmeside hvilke krav, der er for optagelse til de forskellige uddannelser.³

b. Akkreditering

Universiteterne synes at bruge samme overordnede akkrediteringssystem som benyttes i Europa og i Danmark, men med henvisning til tyrkiske akkrediteringsinstitutioner. Derfor fremgår det også af alle fagene, at de vægtes med ECTS point. ECTS kaldes i nogle dokumenter på hjemmesiden for AKTS. Hermed kan man med en rimelig grad af transparens se vægtingen af de forskellige kurser, der udbydes på uddannelserne.⁴

Begge uddannelser udgør 240 ECTS. Det er tydeligt, at der er praktisk-teologiske/dogme-teologiske emner, der peger frem imod en profession med kerneteologisk funktion i f.eks. trossamfund. Denne del af dette fylder ca. en fjerdedel af uddannelserne, hvorfor der på de fire år er 180 ECTS point med fagligt-videnskabeligt indhold, svarende til Bologna-kriteriernes 180 ECTS eller 3 år for en BA-grad.

c. Politisk eller religiøst standpunkt eller konfessionelle eller politiske krav

Begge uddannelser er praksis- og professionsorienterede, med fokus på et virke i undervisning og/eller et praktisk-teologisk virke. Begge uddannelser har en balanceret vægning af religionsspecifikke emner og kritiske-faglige

² Erciyes University

<file:///H:/WORK%20IN%20PROGRESS/Udtalelse%20vedr.%202%20tyrkiske%20teologi-uddannelser/Erciyes%20University/Bilag-Erciyes-%C4%B0%C5%9E%20AKI%C5%9E%20%C5%9EEMALARI-Erciyes%20University,%20Faculty%20of%20Theology.html>

Necmettin Erbakan University
<https://www.erbakan.edu.tr/storage/files/department/dishetimligi/KAL%C4%B0TE%20B%C4%B0R%C4%B0M%C4%B0/PROSEDURLER/PERSONEL%20%C4%B0ST%C4%B0HDAMINA%20Y%C3%96NEL%C4%B0K%20PROSED%C3%9CR.pdf>

³ Erciyes University

<https://www.tercihkocu.com/erciyes-universitesi-taban-puanlari-ve-basari-siralamalari/>
Necmettin Erbakan University
<https://www.erbakan.edu.tr/en/s/yksklavuz>

⁴ Erciyes University, <https://dbp.erciyes.edu.tr/Learn.aspx?Learn=44> /

<https://dbp.erciyes.edu.tr/Learn.aspx?Learn=18>

Necmettin Erbakan University,

https://www.erbakan.edu.tr/storage/images/department/ilahiyat/dosyalar/anabilim_dali_bas_kani.pdf / <https://bilgipaketi.erbakan.edu.tr/akademik-birimler/308800/ilahiyat-pr>

emner, og begge uddannelser åbner for en betydelig valgfrihed for de studerende i balancen mellem de mere praktisk-teologisk orienterede emner og de mere i sin egen ret videnskabeligt orienterede emner.

Praktisk og til dels implicit ligger det i uddannelserne, at de peger imod et virke i en specifik tyrkisk-islamisk kontekst, men det indgår i en bredere islamisk religiøs, historisk og samfundsorienteret diskurs, som også inkluderer store uenigheder i den islamiske tradition og med inklusion af f.eks. forskellige diskurser, skoler, og egentlige retninger. F.eks. undervises, der i Sufi-islam, uenige teologiske skoler og verdensreligion, hvilket sandsynligvis ikke havde været tilfældet i en konfessionel uddannelse.

Konkluderende synes der ikke at være krav af konfessionel art hverken til ansatte eller studerende på uddannelsen.

Med venlig hilsen

Annika Hvithamar
Institutleder